

УДК 323.285:28(61)

Примљено:
5. фебруар 2011.

Прихваћено:
25. мај 2011.

Прегледни рад

НАЦИОНАЛНИ ИНТЕРЕС

NATIONAL INTEREST

Година VII, vol. 10

Број 1/2011.

стр. 349-362

*Драган Тодоровић**

САВРЕМЕНИ ТЕРОРИЗАМ – „АЛ КАИДА У ИСЛАМСКОМ МАГРЕБУ“

Резиме

Тероризам остаје једно од главних зала данашњице без обзира на ликвидацију Осаме бин Ладена. Његова активност не познаје ни границе ни веру. Скоро да нема дела земљине кугле на којој није присутан неки од облика терористичког деловања. Африка није изузетак, већ насупрот, годинама уназад представља веома погодно тло за терористичке акције. Треба се подсетити Алжира деведесетих, напада на америчке амбасаде у Танзанији и Кенији, напада на синагогу у Djerbi у Тунису, многобројне акције у Сомалији, Судану, Мароку, Египту. Током времена, на северу континента искристалисала се једна организација која је изворно потекла из Алжира, али која је данас наднационална са екстремном салафистичком идеологијом и њихадизмом као основном своје доктрине. Реч је о ал Каиди у исламском Магребу, организацији која је била неправедно запостављена у истраживањима о тероризму, али која се последњих година појављује као озбиљна опасност по државу региона северне Африке, Сахела и Сахаре у којем се налази велики број земаља које су више или мање већ искусиле последице деловања ове терористичке групе.

Кључне речи: Тероризам, ислам, ал Каида, Африка

* Министарство спољних послова Србије

Увод

Након 11/9/2001. г. чинило се да ал Каида силази са сцене и губи свој значај предводника светског тероризма. Сједињене Америчке Државе и међународна заједница изненађени акцијом у Њујорку, хитно су почели да усвајају нову стратегију у глобалној борби против тероризма. Изгледало је да таква активност даје добре резултате и да се смањује ударна моћ и ал Каиде и других терористичких организација. Центар за стратешке и међународне студије (Center for Strategic & International Studies) из Вашингтона, у једној расправи под насловом „Победа над ал Каидом“ објављеној фебруара 2010. (из пера Џона Алтермана у оквиру глобалне теме „Middle East Program“) истиче да је ал Каида побеђена. „У једном моменту многи муслимани су се дивили овој организацији због њеног храброг противљења западној доминацији и многи Западњаци су се плашили да би ал Каида могла да увуче муслиманске заједнице у борбу са Западом. Непосредно након догађаја од 11. септембра 2001. није било сасвим јасно како ће се окончати борба за срца и душе муслимана. Проласком времена, ми сада знамо, ал Каида је изгубила“¹

Убиство Осаме бин Ладена до сада је највећи успех САД у борби против тероризма. Нема никакве сумње да је то догађај од прворазредног значаја који би могао да има позитивне импликације у оквиру антитерористичких настојања. Међутим, у тренуцима еуфорије, чују се и упозорења да бин Ладеново убиство није крај тероризма, већ да би могао да значи његов нови процват. Наиме, он је последњих година више био симбол исламских терориста него што је заиста командовао њиховим оперативним акцијама. Постоје чак информације да је он још раније пренео нека своја овлашћења у бојазни да би могао бити ухваћен или убијен. Многи познаваоци и аналитичари ал Каиде и тероризма и раније су сматрали да је наводна победа била само привремена и привидна, као што данас заступају став да ноћ између 1. и 2. маја 2011. није крај ни ал Каиде ни тероризма. Ал Каида је до сада

1 Alterman B. Jon, *Victory over al Qaeda*, Center for Strategic & International Studies, Middle East Program, Washington, February 2010.

успела да преживи, опстане и да се прилагоди новим условима упркос појачаном међународном антитерористичком деловању. Не само што је преживела, него је и проширила област свог деловања. Њени припадници су успели да се интегришу у талибански покрет у Авганистану, али и да ојачају своја упоришта на Арабијском полуострву где дејствују под називом ал Каида за Арабијско полуострво. Појачали су активност у самој Саудијској Арабији, али посебно у Јемenu, што је постало очигледно током овогодишњих масовних протеста у тој земљи, који нису само демонстрирање у циљу одласка јеменског председника с власти, већ и добра прилика за акције терориста. Међутим, терористи су се учврстили и ојачали нарочито на северу Африке и региону Сахел Сахара. Активност терориста повезаних са ал Каидом у овом делу Африке је и предмет нашег проучавања.

Терористички покрет на северу Африке има своју дугу и крваву традицију. У новијој историји, посебно је Алжир био поприште тероризма и борбе против њега, мада су разлози који су довели до његове ескалације били непристајање алжирских власти на изборну победу исламиста. Наиме, корени деловања данашње најјаче терористичке групе на северу Африке и Сахелу-Сахари, ал Каиде у исламском Магребу (AQIM), потичу из деведесетих година када су исламски екстремисти преко више исламистичких група, међу којима је најорганизованија и најефикаснија била GIA, учествовали у сукобима са органима безбедности, након што је 1992. алжирска војска извела војни удар како би се спречио тада легитимни долазак исламиста на власт, који су водили после првог круга парламентарних избора. Војним ударом је спречено да Алжир постане држава са исламистима на челу. ГИА је тада са политичког поља прешла на терористичко деловање.

Генега настанка

Године 1998. група под називом Salafist Group for Preaching and Combat (GSPC) се издвојила из GIA-е наставивши аутономно деловање под тим именом све до друге половине прве деценије 20. века. Прво саопштење које је издала новоименована терористичка организација била је да се од-

устаје од напада на цивиле и да ће циљ бити само државни органи и припадници војске и служби безбедности Алжира. Тадашњи вођа био је Хасан Хатаб који је остао на том месту све до 2003. године (Хасан Хатаб се септембра 2007. предао алжирским снагама безбедности прихвативши амнестију).² Таква политика Хатаба којом се избегавају убиства цивила није наилазила на одобравање централне ал Каиде, без обзира на то што у то време још увек није постојала доказана институционална повезаност између терориста у Авганистану, односно Пакистану и оних у северној Африци, Алжиру пре свега, мада према неким америчким подацима, веза између ал Каиде и северноафричких терориста није нова појава. „Према извештају Емили Хант из вашингтонског Института за нову источну политику, Осама бин Ладен је обезбеђивао финансирање алжирских исламиста раних деведесетих и био је инволвиран у рано формирање GSPC. Многи чланови нове групе су обучавани у ал Каидиним камповима у Авганистану“.³

Веродостојност ове тврдње се не доводи у питање, јер је заиста и познато да су многи алжирски терористи (касније и они из других северноафричких држава) обучавани у центрима за обуку ал Каиде, те да су заједно са либијским, египатским, туниским, мароканским (као и једним бројем неарапских муслимана) муџахединима учествовали у борбама против америчких и коалиционих трупа у Авганистану и нешто касније у Ираку. Многи од тих муџахедина су се затим враћали у своје земље, у којима су настављали деловање повезујући се с разним терористичким групацијама (AQIM, Либијска исламска борбена група и друге). Управо је, како тврде америчке информације, незадовољство ал Каиде било један од пресудних момената за промену водећег човека GSPC.

Нови лидер тада доминантно алжирске групе постао је Абу Ибрахим Мустафа (борбено име Набил Сахауи). Њега су, међутим, већ наредне 2004. убиле алжирске снаге безбед-

2 Anti-Defamation League, *International Terrorist Symbols Database – Al Qaeda in the Islamic Maghreb (AQIM)*, New York, April 27, 2011.

3 Hansen Andrew, „Al Qaeda in the Islamic Maghreb (ak Salafist Group for Preaching and Combat“, Council on Foreign Relations, *Washington Post*, December 11, 2007.

ности, те је на његово место дошао Абу Мусаб Абделвадуд (Абделмалек Друкдал).

У то време, алжирске снаге безбедности су биле изузетно ефикасне у борби против терориста, потискујући их све више из престонице и смањујући њихову убојиту моћ. То је био основни разлог што су терористи почели да се пребацују у друге регионе, проширивши поље деловања на скоро читаву северну Африку и Сахел и Сахару. То дислоцирање и ново географско распоређивање GSPC се поклопило с намером ал Каиде да се што је више могуће глобализује и прошири њена и делатност њој придружених организација. Ајман ал Завахири је на годишњицу напада у Њујорку 11. септембра 2006. најавио да ће се активност ал Каиде проширити и на северну Африку где ће ударну песницу чинити GSPC.⁴ Наравно да то није значило и одустајање од борбе за стварање алжирске исламистичке државе, већ само прилагођавање новонасталим околностима.

За разлику од ранијег незадовољства ал Каиде, овог пута је из центра у Авганистану поздрављена једна од првих акција изведена под новим руководством, када је отето 32 европских туриста у Малију. Тежиште је са Алжира пребачено и у друге суседне земље, иако Алжир ни једног тренутка није био поштеђен терористичких претњи и напада. Јужни огранак GSPC се показао виталнијим и снажљивијим од свог северног дела. Овом првом већом терористичком акцијом у проширеном региону руководио је Абдерезак ле Пара (борбено име Амари Саифи).

Поред делимичне географске дислокације, проширен је и опсег мета. То нису били више само Алжирци, већ и прокламовани међународни непријатељи тамошњих терориста оличених у Американцима и Французима. Тиме је интернационализовано деловање групе на шта је, свакако, утицао и рат у Ираку.

Још пре поменуте изјаве Ајмана ал Завахирија, 2003. (према неким изворима 2004.) група је прогласила припајање ал Каиди, да би 2006. било објављено „јединство“ са ал Каидом, када је тада други човек ал Каиде, Завахири одобрио

4 Gray H. David and Stockham Erik, „Al Qaeda in the Islamic Maghreb: the evolution from Algerian islamism to transnational terror“, *African Journal of Political Science and International Relations*, Vol. 2 (4), str. 91 97, December 2008

припајање GSPC ал Каиди у наведеној изјави 11. септембра 2006. приказаној на снимљеној видеотраци. Наредне 2007. промењено је дотадашње име у ово које је данас: „Tanzim al Kaida fi bilad al Magreb al islami“, на арапском, „Al Qaida au Maghreb islamique“ (AQMI) на француском, односно „Al Qaeda in the Islamic Maghreb“ (AQIM), на енглеском језику (у тексту ћемо користити енглеску скраћеницу).

Активност AQIM -а од промене имена до данас

Лого AQIM -а најбоље говори о карактеру и природи организације. На црној подлози налази се земљина кугла у коју је забоден калашњиков са црном заставом, а испод земљине кугле пише „Bisimi llahi rahmani rahim“. На самом дну, испод тих сивих слова налазе се друга већа жута слова која означавају назив групе „Tanzim al Kaida fi bilad al Magreb al islami“. „Црна боја на логоу, застави и симболима означава смрт, милитантност и намеру за рестаурацију исламског калифата уједињеног муслиманског царста. Земљина кугла представља глобалне међународне амбиције организације, док застава и пушка значе, такође, милитантност, а бисмила њен исламски карактер“.⁵

У питању је једна салафистичка милитантна организација која примењује терористичке методе ради остваривања својих циљева. Њено поље деловања су земље северне Африке (Мауританија, Мароко, Алжир, Тунис и Либија), Сахел и Сахара (Мали, Нигер, Чад, Буркина Фасо, али и север Нигерије). Инфилтрирали су се у областима где живе племена Туарега и чак почели да сарађују с њима. Салафисти и Туарежи често имају заједничке интересе. Фебруара 2007. г. ове две групе су се последњи пут сукобиле на граници Малија и Алжира, после чега су успоставили коегзистенцију. Шта више, успостављена је и сарадња у акцијама отимања талаца, као што је било, на пример, децембра 2008. г. када су Туарежи отели двојицу Канађана које су затим испоручили ал Каиди у исламском Магребу. Чињеница да је међу вођама ал Каиде у исламском Магребу и један Туарег већ указује на њихову

5 Anti-Defamation League, *International Terrorist Symbole Database – Al Qaeda in the Islamic Maghreb (AQIM)*, New York, April 27, 2011

међусобну сарадњу. Процењује се да групу чини између 600 и 800 бораца.

Међутим, њено деловање је усмерено и ка Европи, нарочито Француској. Постоје још увек непотврђене претпоставке да у Француској имају један број успаваних припадника, али и симпатизера који их финансирају.

С обзиром на то да је њено порекло алжирско, највећи број њених вођа су Алжирци:

- Абделмалек Друкдел, бивши припадник GIA и вођа с највећим ауторитетом;
- Абделхамид Абу Зеид, некада број два у GSPC;
- Мохтар Белмохтар, познат као „Једнооки“, бивши алжирски војник који се борио у Авганистану;
- Абделкерим, као једини неалжирски вођа. Надимак му је Талеп и био је имам у Малију.⁶

Поред извођења класичних терористичких напада као што су бомбашки самоубилачки акти (метода коју примењују у новије доба, што је усвојено од ал Каиде), коришћења аутомобила бомби и примене герилске борбе, посебно прибегавају отмицама талаца као значајном начину за прикупљање средстава од уцена, али и неким другим активностима (нелегалним) - шверц дроге, цигарета, оружја и људи, односно миграната. Организација је унапредила и свој арсенал и тактику. Све чешће се користе мобилни телефони као детонатори, а постоје озбиљна страховања да је велика количина савременог наоружања дошла у њихов посед захваљујући кризи и грађанском рату у Либији. Поред тога, што раније није био случај, често се прибегава самоубилачким нападима и то вишеструким у исто време, како би ефекат био што већи. На пример, 11. априла 2007. је изведен тројни напад (погинула 33 алжирска војника). Користе се и савремена технолошка средства као што су веб сајтови на којима се плаширају говори и саопштења или приказују изведени напади. То је и један од начина за регрутовање нових припадника.⁷ Иако су Американци један од њених циљева, до сада није

6 *Le Jeune Afrique*, 23.02.2011.

7 Gray H. David and Stockham Erik. Al Qaida in the Islamic Maghreb: the evolution from Algerian islamism to transnational terror, *African Journal of Political Science and International Relations*, Vol. 2 (4), str. 91-97, December 2008). *Le Jeune Afrique*, 23.02.2011.

детектована директна претња на територији САД, што није случај с територијом Француске. Када је Париз након убиства једног француског таоца половином 2010. објавио да је у рату са АQИМ, ови су позвали на нападе у Француској. Такве позиве је директно подржао и Осама бен Ладен. Он је оправдао и убиство Француза и касније те исте године у септембру отмицу петорице Фтемошњим агентима, је реакција на неправду коју практикујете према нашим муслиманским нацијама“.⁸ У последњој акцији отимања талаца, група је киднаповала четворо француских држављана које је приморала да преко видео поруке затраже од француског председника Саркозија да повуче трупе из Авганистана. Њих четворо је отето септембра прошле године у Нигеру, док је троје других талаца (један Француз и двоје Африканаца) ослобођено 24. фебруара. Јавности се неколико месеци раније обратио и један од лидера групе Абделмалек Друкдел рекавши: “Ви хоћете да ваши грађани који су код нас затворени буду добро и безбедни, док би ви требало да пожурите и повучете своје војнике из Авганистана према прецизном календару који ћете представити јавности“.⁹ Међу многобројним терористичким акцијама АQИМ-а, као карактеристичне издвајамо следеће, реализоване након промене имена организације:

2007. године:

- 11 априла, у самоубилачком атентату погинула 33 Алжирца у нападу на владине објекте;
- 6. септембра, у Батни на истоку Алжира при покушају атентата на председника Абделаиза Бутефлику погинуле 22 особе;
- 8. септембра на северу Алжира убијено 28 особа у нападу на припаднике службе безбедности. Напад је изведен аутомобилом бомбом у месту Делис, нешто мање од 50 километара од главног града, за време јутарње церемоније подизања заставе. Напад се догодио само два дана након неуспешног покушаја атентата на председника Алжира.¹⁰

8 *Le Jeune Afrique*, 27.10.2010.

9 *Le Jeune Afrique*, 27.04.2011.

10 *The New York Times*, September 9, 2007.

- 11. децембра изведен атентат на седиште Уједињених нација у Алжиру, погинуло 37 особа, од којих 17 службеника Уједињених нација. Као потврда да је AQIM извео напад било је постављање њеног саопштења на један исламистички веб сајт уз фотографије двојице људи за које су трвили да су бомбаши који су извели напад. Случајно или не, 11. је као датум постао главни избор за извођење великих терористичких напада: 11. септембар 2001. у Њујорку, 11 април 2002. у Djerbi у Тунису, 11. март 2004. у Мадриду, 11. априла у експлозији два аутомобила бомби у Алжиру убијено 33 људи.¹¹
- 24. децембра, четворо Француза отето и затим убијено у Мауританији.

2008. године:

- 22. јануара, четворо западних туриста отето на територији између Нигера и Малија. Троје је касније ослобођено, док је четврти, британски држављанин убијен крајем маја 2009. у знак освете што Лондон није пристао на ослобађање једног ухапшеног екстремног имама;
- 22. фебруара, отета двојица аустријских туриста у Тунису. Ослобођени су после осам месеци у Малију;
- 19. августа, 43 мртвих у самоубилачком нападу на једну жандармеријску школу у Алжиру и 12 мртвих у нападу на војнике у Буири (Алжир);
- 14. децембра, у Нигеру отети специјални изасланик Уједињених нација за Нигер Роберт Фоулер и његов помоћник (заједно са возачем). Априла наредне године изасланик и његов помоћник су ослобођени, док је возач пуштен месец дана раније.

2009. године:

- 23. јуна, убијен је један амерички хуманитарац у главном граду Мауританије, Нуакшоту;
- 4. јула убијено је 28 војника у нападу на војни конвој у Малију;

11 *The New York Times*, December 12, 2007.

- 29. јула, погинуло 14 особа у нападу на војни конвој у Алжиру;
- 8. августа, изведен самоубилачки напад у близини француске амбасаде у Нуакшоту, при чему је нападач погинуо, а двојица француских жандарма повређено;
- 29. новембра, отето троје шпанских хуманитарних радника у Мауританији, да би затим били пребачени у Мали;
- 19. децембра, отет италијански пар у Буркини Фасо.

2010. године:

- 20. априла, у Нигеру отет Француз који је радио за једну хуманитарну организацију;
- 30. јуна, убијено 11 жандарма у Алжиру;
- 25. јула, АОИМ објављује да је убијен отети Француз у Нигеру у знак одмазде због погибије шесторице цихадиста у заједничком француско мауританском нападу на терористички камп на граници између Мауританије и Малија;
- 16. септембра, киднаповано седморо радника у Нигеру, од којих су петорица били Французи.¹² Акције су настављене, као што је већ наведено, и током текуће године. Последња се догодила половином априла, када је убијено више од десет алжирских војника, а више њих рањено у Аззги, 140 километара источно од главног града Ажира. У питању је био напад на војни објекат, при чему је погинуло и неколико терориста.¹³

Борба међународне заједнице против АОИМ

Пред индивидуалних настојања земаља региона да искорене савремено зло тероризма, постоје исти такви покушаји на регионалном и међународном нивоу.

26. септембра 2010. г. Алжир, Мали, Мауританија и Нигер су одлучили да појачају међусобну координацију својих

12 Marret Jean Luc, *Al Qaida au Maghreb Islamique (AQMI)*, Johns Hopkins University, 11. januar 2011.

13 Le Jeune Afrique, 16.04.2011.

армија у суочавању с тероризмом. Основали су заједнички центар за обавештавање. Састанак је одржан у Таманрасету на југу Алжира, а за команданта је изабран алжирски генерал Ахмед Гаид Салах. Групу су образовале само ове четири земље, упркос предлозима да у њу уђу и Либија и Чад. Посебно је делегација Малија инсистирала да се група прошири на ове две земље и Мароко, међутим, Алжир је био експлицитно против тога.

Прва одлука донета у Таманрасету била је убрзавање почетка активирања механизма за координацију по питању размене информација. Три дана касније, 29. септембра, шефови безбедносних служби ове четири земље потписали су у Алжиру акт о формирању Информативног центра за Сахелм, састављеног од високих официра.

Акциона антитерористичка група Г8 је 13. октобра 2010. г. одржала састанак у главном граду Малија Бамаку, како би се дошло до предлога за унапређење борбе против ал Каиде у исламском Магребу. Састанку су присуствовали представници Г8 (САД, Русија, Јапан, Канада, Француска, Велика Британија, Италија и Немачка, заједно са земљама региона Сахела Мароком, Мауританијом, Нигером, Буркином Фасо, Сенегалом и Нигеријом, а уз учешће ЕУ, Швајцарске, Шпаније и Аустралије). Ова група је оформљена још 2003.г.

Уједињене Нације се, такође, баве проблемом тероризма у северној Африци. Једна од активности била је септембра 2009.г када је Центар за глобалну антитерористичку сарадњу одржао радионицу у Хагу као део пројекта о „Имплементацији глобалне антитерористичке стратегије Уједињених нација у северној Африци“. Састанку су присуствовали представници УН, релевантних регионалних и субрегионалних организација и истраживачи и невладини експерти из северне Африке и Европе. Дискусија се фокусира на ал Каиду у исламском Магребу. Констатовано је да ова група дели тактику и идеологију са ал Каидом, имајући у виду самоубилачке бомбашке акције које раније нису коришћене у региону, али и ширење AQIM -а јужније ка Сахелу делимично и као последица успешне алжирске борбе против тероризма, као и да су се појачале везе између терористичких група и илегалних трговаца и других криминалних мрежа у Сахелу. Наглашено је да је AQIM интензивирао акције отимање

талаца и киднаповања као извор финансирања њихових операција.

Перспективе даљег деловања

Убиство Осаме бин Ладена неће оставити већи утицај на деловање ал Каиде у исламском Магребу. Ова организација функционише самостално без обзира на повезаност са централном ал Каидом. Дешавања у региону као да им иду на руку. Наиме, избијање последње кризе у северној Африци од Туниса преко Египта до Либије, представљало је плодно тле за ширење и јачање AQIM -а. На информације о томе да је модерно наоружање прошверцовано из Либије доспело у њихове руке, Алжир је појачао мере безбедности према граници са Либијом у циљу превенције инфилтрирања терориста из ове групе из Либије у Алжир. Око 7000 припадника алжирске жандармерије и неколико војних јединица распоређено је дуж границе.

Панарапски дневни лист „ал Араб“, позивајући се на алжирске изворе из службе безбедности, пренео је да су припадници AQIM -а успели да се докопају тешког наоружања и противавионских пројектила. Истовремено, према безбедносним изворима у Малију и Нигеру, у питању су противавински пројектили SAM 7.

У истом смислу, председник Чада Идрис Деби је у једном интервјуу за „Јеуне Африке“ изразио озбиљну забринутост у вези са „либијском револуцијом која би могла да буде скупа по безбедност региона, јер су исламски милитанти из ал Каиде профитирали од пљачкања војних магацина у зони побуне како би се снабдели наоружањем. AQIM је на путу да постане најопремљенија армија региона“, истакао је председник Чада. Његова изјава врло упечатљиво указује на растућу опасност од наоружавања AQIM -а захваљујући, пре свега, борбама у Либији. Њене вође су истовремено позвале на борбу против Моамера ел Гадафија и изразиле противљење интервенцији НАТО. На једном од исламистичких сајтова објављена је следећа изјава о подршци AQIM -а либијским побуњеницима: „Објављујемо нашу подршку и помоћ либијској револуцији и њеним легитимним захтевима, те уверава-

мо наш народ у Либији да смо с вама и да вас нећемо оставити“.¹⁴

Либијска територија је постала „захвална“ за подстицање исламског тероризма. У процесу који је један од синова пуковника Гадафија, Сеиф ал Ислам водио од 2006. ослобођен је велики број либијских исламиста, било да је реч о онима који су били припадници АКИМ-а, Либијске исламске борбене групе или просто исламистима који су ратовали у Авганистану и Ираку. Процес „помирења“ био је наводно завршен договором са ухапшеним вођама да се кроз објављивање нове доктрине одрекну цихада као средства за борбу против арапских режима, између осталог, а за узврат су били ослобођени. Међутим, још једном се показало да сваки договор са терористима вреди онолико колико је то њима у интересу. Одмах након избијања сукоба у Либији, 15. фебруара, већина ослобођених исламиста се придружила оружаном побуни против Триполија, постајући саставни део чудне коалиције која је спојила њих, изворне либијске побуњенике и НАТО пакт. Последице тек треба сачекати, али мало њих сумња у то да је један од добитника догађаја у Либији управо ал Каида у исламском Магребу.

Литература

Alterman B. Jon, Victory over al Qaeda, Center for Strategic & International Studies, Middle East Program, Washington, February 2010

Anti-Defamation League, International Terrorism Symbolic Database - al Qaeda in the Islamic Maghreb (AQIM), New York, April 27, 2011.

Gray H. Davod and Stpeckham Erik, „Al Qaida in the Islamic Maghreb: The evolution from Algerian islamism to transnational terror“, African Journal of political Science and International Relations, Vo. 2 (4), p. 91 97, December 2008.

Hansen Andrew. „Al Qaeda in the Islamic Maghreb (ak Salafist Group for Preaching and Combat“, Council on Foreign Relations, Washington Post, December 11, 2007.

14 *Le Jeune Afrique*, 30.03.2011.

- Marret Jean Luc, Al Quaeda au Maghreb Islamique (AQMI), Johns Hopkins University, 11. јануар 2011.
- Pham Peter J. „Al Quaeda in the Islamic Maghreb: an Evolving Challenge in the war of Terror“, *World Defence Pewiew*, May 8, 2008.
- Le Jeune Afrique
The New York Times
- Арапски дневни листови „al Arab“, „al Sharq al awsat“, арапски недељници „al Kifah al arabi“, „al Watah al arabi“, интернет сајтови.

Dragan Todorović

MODERN- DAY TERRORISM
– „AL QAEDA IN THE ISLAMIC MAGHREB“

Summary

Terrorism remains one of the vastest evildoings of today's world, despite the liquidation of Osama bin Laden. Its working knows not of boundaries or faith. There is almost no part of the globe where terrorism isn't present, in one way or another. Africa is no exception, quite the contrary; years ago it was a very suitable setting for many terroristic operations.

One must be reminded of Algiers in the nineties, the attack on the American embassys in Tanzania and Kenya, the strike on the sinagog in Gerba in Tunisia, a number of actions in Somalia, Sudan, Morocco, Egypt. Throughout time, in the North of the African continent, one organisation which originated in Algiers came to light, but which is today a supranational organisation with Salafistic ideology and jihadism as the foundations of their doctrine. This organisation is the Al Qaeda in the Islamic Maghreb, an organisation that has been unjustly neglected in research on terrorism, but which has, in the past few years, posed a serious threat to the states of the North African region, the Sahel and the Sahara regions, all places that have more or less felt the consequences of the workings of this terrorist group in the past.

Key Words: Terrorism, Islam, Al Qaeda, Africa